

In memoriam dr.D.Ruiter. – Op 11 oktober 2004 overleed onverwacht na een kort ziekbed onze vader en schoonvader Diedrich Ruiter, arts voor longziekten en tuberculose, in de leeftijd van 86 jaar.

Ruiter werd geboren te Bolsward, waar zijn vader directeur was van de schaatsenfabriek 'G.S.Ruiter'. Na het doorlopen van de middelbare school in Bolsward en Sneek studeerde hij vanaf 1939 geneeskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen. Kort voor de Tweede Wereldoorlog vervulde hij de militaire dienstplicht bij de geneeskundige troepen in Amsterdam. Omdat de universiteit werd gesloten tijdens de oorlog moest hij de studie onderbreken. Om deportatie te ontlopen dook hij onder op het Friese platteland; hier was hij betrokken bij het verzet. Inmiddels had hij in Groningen zijn toekomstige echtgenote Louisa Mensing ontmoet, dochter van J.Mensing, huisarts te Harlingen; zij was in opleiding tot apothekersassistente. Gedurende de periode als semi-arts nam hij waar in de huisartsenpraktijk van zijn schoonvader om de wachttijd voor opvolgende co-schappen te vullen en om algemene medische ervaring op te doen.

Ruiter behaalde zijn artsexamen in 1949 en ging vervolgens in opleiding tot long- en tuberculosearts in het sanatorium Beatrixoord te Appelscha bij dr.J.K.Kraan, die later hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Groningen zou worden. Tuberculose was toen nog een volksziekte waaraan velen bezweken; vaak ging het om jonge patiënten. Beatrixoord was, op een paviljoen voor vrouwen en een voor kinderen na, een kamp van tenten en barakken. Het was een dorp op zich, be-

staande uit een hechte gemeenschap van lotgenoten. Patiënten lagen er soms jaren. Behalve kuren werden er uitgebreide chirurgische ingrepen uitgevoerd. Het was in die tijd niet ongebruikelijk dat de artsen zelf tuberculose kregen. Dit overkwam Ruiter ook. Hij moest een jaar kuren, maar herstelde geheel. Tijdens deze periode bewerkte hij zijn proefschrift getiteld *Het tuberculouze empyeem*, dat handelde over een ernstige complicatie van de ziekte, die chirurgisch moest worden behandeld; hierop promoveerde hij in 1953 bij prof.dr.L.D. Eerland aan de Rijksuniversiteit Groningen. De zware, maar ook zeer leerzame jaren in Appelscha legden het fundament voor zijn verdere carrière. Hij was en bleef een gedreven strijder tegen de tuberculose.

Na het afronden van zijn specialistenopleiding werkte Ruiter vanaf 1953 als tweede long- en tuberculosearts aan het Consultatiebureau voor Tuberculosebestrijding te Heerlen bij dr.A.Appelman. Hier kwam hij niet alleen met de problematiek van longtuberculose in aanraking, maar ook met die van silicose bij mijnwerkers. Hij was zeer betrokken bij de vaak ernstig zieke patiënten. In 1956 werd Ruiter benoemd tot hoofd van het Consultatiebureau voor Tuberculosebestrijding in Leiden en tot docent aan de afdeling Longziekten van het Academisch Ziekenhuis en de medische faculteit van de Rijksuniversiteit aldaar. Hij gaf colleges aan studenten, superviseerde onderwijs aan co-assistenten en was betrokken bij de opleiding van assistent-geneeskundigen. Zijn werkzaamheden in het consultatiebureau waren gericht op de vroege diagnostiek en tijdige behandeling van tuberculose. Hiernaast had hij een spreekuur voor patiënten die langdurig onder controle bleven.

Ruiter ontwikkelde zich tot een voortreffelijk diagnosticus en een vraagbaak bij complexe problematiek. Hij oogste veel waardering bij patiënten, medewerkers en collegae voor zijn vakmanschap, nauwgezetheid en betrokkenheid, zijn rustige wijze van optreden, zijn empathie voor de medemens en de altijd snelle en bondige bericht-

geving aan de huisartsen. Tekenend voor het grote vertrouwen dat men in hem had, was het feit dat verscheidene collegae, ook professoren uit het Academisch Ziekenhuis Leiden, bij hem onder behandeling waren.

Ruiter was bestuurlijk actief binnen de Koninklijke Nederlandse Centrale Vereniging tot Bestrijding van Tuberculose en was later ook districtsbestuurslid van de Landelijke Vereniging van Artsen in Dienstverband van de KNMG. Door het grote succes van de tuberculosepreventie middels het bevolkingsonderzoek en de effectiviteit van de medicamenteuze behandeling van tuberculosepatiënten kon het consultatiebureau zich tevens gaan bezighouden met vroege diagnostiek van longkanker en van aandoeningen aan hart- en bloedvaten.

In 1973 werd Ruiter benoemd tot geneesheer-directeur van het verpleeghuis Bloemkamp te Bolsward, dat over een groot aantal bedden beschikte, een eigen revalidatieafdeling en een psychogeriatrische afdeling bezat en een dependance had te Koudum. De dagelijkse medische zorg voor veelal ernstig geïnvalideerde patiënten boeide hem zeer. Zijn opgewekte en beminlijke aard maakte hem geliefd bij patiënten en medewerkers in de zorg. Naast het werk genoot hij van het prettige leefklimaat in Friesland, waarbij de watersport ruime aandacht kreeg. Kort voor zijn pensionering in 1983 verhuisde het echtpaar Ruiter naar het nabijgelegen Oudega. In 1993 overleed zijn vrouw na een zwaar ziekbed van een jaar. Hij heeft haar gedurende deze moeilijke periode op een onnavolgbare wijze bijgestaan met veel liefde, kracht, zorg en wijsheid. De jaren hierna bleef hij zich inzetten voor zijn kinderen, aangetrouwde kinderen en kleinkinderen, tot zijn gezondheid dat niet meer toeliet. Ook bleef hij lang actief binnen het studentenjaar 1939 van Vindicat. Wij gedenken hem als een zorgzame vader en schoonvader, een geduldige leermeester en een wijze raadsman.

Malden, december 2004

D.J.Ruiter

J.H.Ruiter

J.E.Degener